

Effektrapportering för räkenskapsåret 2013

(2013-04-01 - 2014-03-31)

Inom ramarna för FRIIs Kvalitetskod med certifiering, ingår det att sammanställa en separat effektrapport som svarar på följande frågor;

- Vad vill er organisation uppnå?
- I vilket organisatoriskt sammanhang verkar er organisation?
- Vilka strategier har ni för att uppnå era mål?
- Vilken kapacitet och vilket kunnande har ni för att uppnå ert mål?
- Hur vet ni om er organisation gör framsteg?
- Vad har ni åstadkommit så här långt?

Mer information om vårt arbete och våra resultat hittas även i vår [årsredovisning och i årsberättelsen på vår hemsida](#).

Information om verksamheten

Insamlingsstiftelsen WaterAid Sverige (hädanefter kallad WaterAid Sverige) bildades 2009 och är registrerad hos Länsstyrelsen i Stockholms län. WaterAid Sverige har brutet räkenskapsår från 1 april till 31 mars. WaterAid har organisationsnummer 802426-1268.

Svensk Insamlingskontroll har beviljat kontrollgirokonto med plusgiro 900162-9, plusgiro 900381-5 och bankgiro 900-1629. WaterAid Sverige är medlem av Frivilligorganisationernas Insamlingsråd (FRIL).

WaterAid Sverige är medlem av federationen WaterAid international.

WaterAid är en internationell oberoende organisation som genom programverksamhet, opinionsbildning och påverkan nationellt, regionalt och globalt arbetar för att världens fattigaste samhällen skall få tillgång till rent vatten, sanitet och ökad kunskap i hygien. WaterAids vision är en värld där alla har tillgång till rent vatten och sanitet. WaterAids programverksamhet, i dagsläget i 26 länder, genomförs i nära samverkan med nationella och lokala myndigheter, lokala partnerorganisationer och samhällen för att säkerställa att lokala behov blir styrande. Lokal samverkan leder också till att insatserna blir långsiktigt varaktiga.

Insamlingsstiftelsen WaterAid Sveriges ändamål är att;

- genom konkreta biståndsinsatser och opinionsbildning verka för att alla på vår jord skall få tillgång till rent vatten, sanitet och hygienutbildning. Biståndsinsatserna¹ skall bedrivas i världens fattigaste länder i nära samverkan med lokala samarbetspartners i dessa.
- Stiftelsen skall också bedriva opinionsbildning för att påverka beslutsfattare och tydliggöra vatten- och sanitetsfrågornas centrala roll i fattigdomsbekämpningen.
- Stiftelsen ska verka för sina ändamål genom insamling av medel.

Insamlings resultat av verksamhetens arbete under verksamhetsåret

WaterAid Sverige har under verksamhetsåret 2013 inbringat totala verksamhetsintäkter på 64,3 miljoner kronor. Detta är en ökning med 371 % från föregående års totala verksamhetsintäkter som då var 17,4 miljoner. Av dessa 64,3 miljoner är 2,6 miljoner utvecklingsstöd från WaterAid international. Detta stöd erhålls då WaterAid Sverige är under uppbyggnad och i enlighet med federationens stadgar får bidrag att etablera och utveckla verksamheten. Detta är dock det sista året WaterAid Sverige får detta stöd.

Verksamhetsintäkterna fördelades på följande sätt; Stiftelser/föreningar 71 %, Företag och övriga organisationer 18 %, Radiohjälp 6 %, Privata givare 1 % och stöd från WaterAid international 4 %. De insamlade medlen uppgick till 61,7 miljoner fördelade enligt tabell i Not 2.

¹ Biståndsinsatser, benämns inom organisationen som programverksamhet.

Användning av verksamhetsintäkter

WaterAid Sverige

Av årets totala verksamhetsintäkter på 64,3 miljoner användes enligt följande:

- 83 % till vårt ändamål (stöd till landsprogram och påverkansarbete).
- 6 % till insamlings- och administrationskostnader.
- 6 % är medel som förs över till nästa verksamhetsår som enligt plan kommer att användas under året.
- 5 % av verksamhetens intäkter förs över till fritt eget kapital.²

Global Kontext

Medlemmarna³ i federationen WaterAid international omsatte totalt under förra räkenskapsåret 2012 drygt 770 miljoner kronor (70 miljoner GBP). Prognosen⁴ för 2013 är en omsättning på 881 miljoner kronor (81 miljoner GBP). WaterAid Sveriges insamlade medel uppgår enligt prognos till 7 % av den globala omsättningen.

Hur vi förändrat liv genom rent vatten, sanitet och hygien - Effekten av vår verksamhet!

I dag saknar 748 miljoner människor tillgång till rent vatten och 2,5 miljarder människor har inte tillgång till sanitet⁵. Statistiken visar att antalet människor som inte har tillgång till rent vatten sjunker så där ser vi framsteg, däremot så fortsätter sanitetssiffran att vara statisk.

Utan rent vatten och sanitet hamnar människor i en ond cirkel av fattigdom och sjukdom. Varje dag dör 1 400 barn av diarrésjukdomar orsakad av smutsigt vatten, kvinnor och flickor spenderar större delen av sin dag med att hämta vatten. Diarré är den näst största dödsorsaken för barn under fem år i världen. Rent vatten och sanitet förändrar liv – för gott. Barn överlever och familjer kan hålla sig friska. Timmar som ägnas åt vattenhämtning kan istället användas till arbete. Barn har tid och möjlighet att gå i skolan. Vatten och sanitet handlar om överlevnad, hälsa, utbildning, självständighet, jämställdhet, trygghet och social och ekonomisk utveckling för individer liksom för samhällen och nationer.

Sedan starten 1981 i Storbritannien har WaterAids programverksamhet bidragit till att 21 miljoner människor fått tillgång till rent vatten. Sedan 2004 har 18 miljoner fått tillgång till sanitet.

Vårt påverkansarbete har bidragit till att öka den politiska och finansiella prioriteringen av vatten och sanitet inom nationella regeringar, biståndsgivare, FN och globala och regionala institutioner.

² Som en relativt ny organisation görs detta för att kunna bli en stabil och långsiktig organisation som kan möta ev. risk och nedgång med fortsatt kapacitet att samla in medel till ändamålet. Storleken av reserven beslutas av styrelsen.

³ WaterAid UK, WaterAid America, WaterAid Canada, WaterAid Australia och WaterAid Sverige.

⁴ Federationens totala omsättning och kostnader är färdigställt och reviderat för verksamhetsåret 2013 i samtliga led i oktober 2014 och kommer att finnas tillgängliga på <http://www.wateraid.org/who-we-are/annual-reports>.

⁵ <http://www.wateraid.org/se/vart-arbete/vad-det-handlar-om/statistik>.

Vi förändrar liv - fler människor med tillgång till rent vatten och sanitet

Av de insamlade medlen i Sverige har 50,7 miljoner kronor använts till programverksamheten inom WaterAids landsprogram för att säkerställa att fler människor får tillgång till rent vatten, sanitet och kunskap i hygien och på detta sätt bidra med bestående förändring av deras möjlighet till ett bättre liv.

Federationen har tillsammans under detta verksamhetsår genom vår direkta programverksamhet med våra partners i 26 länder nått 1,9 miljoner människor med rent vatten (71 % på landsbygd, 21 % i städer och 8 % i småstäder) och 2,9 miljoner med sanitet (78 % på landsbygden, 15 % i städer och 7 % i småstäder). Vi räknar även att vårt arbete med att förbättra kunskapen i hygien har nått över 4 miljoner människor. Detta inkluderar handtvätt med tvål, hygienisk användning av latriner, säker och hygienisk förvaring av dricksvatten, hygienisk hantering och förvaring av mat och kunskap i intim hygien för kvinnor.

Vi påverkar andra att bidra till förändring - Påverkan, information och opinionsbildning

WaterAids påverkansarbete globalt, regionalt, nationellt och lokalt har som mål att genom att få regeringar i länder att ta ansvar för deras invånare har tillgång till rent vatten och sanitet, att få bistånd och internationella insatser att ta med vatten, sanitet och hygien i sina insatser. På detta sätt kan vi bidra till att nå fler på ett sätt som säkerställer långsiktighet och hållbarhet i lösningarna.

WaterAid Sveriges påverkansarbete har som mål att få till stånd en ökad prioritering av vatten och sanitet i det svenska biståndet och ett ökat engagemang hos organisationer, institutioner och allmänheten runt frågorna. WaterAid Sverige bidrar även till de globala påverkansaktiviteterna speciellt i de processer där även svenska regeringen är involverad.

Här nedan följer ett kort urval av aktiviteter och effekter av dessa:

Prioritering av vatten och sanitet i svenskt bistånd

WaterAid Sveriges mångåriga påverkansarbete har genom, policydialog, politiskt påverkansarbete, mediearbete mot svenska allmänheten och beslutsfattare bidragit till att Sveriges regering ökat prioriteringen av och resurserna till vatten, sanitet och hygien (WASH) i svenskt utvecklingsarbete. Sidas stöd till WASH låg 2012 på 820 MSEK, att jämföras med 321 MSEK år 2010. Tydligt är att det har skett en ökad politisk prioritering av frågan de senaste åren, väl synlig i regeringens budgetpropositioner (2011, 2012, 2013) och från politiska partier (motioner skrivna) samt i uttalanden från biståndsministern.

Vatten och sanitet i den nya svenska biståndspolitiska plattformen

WaterAid Sverige har sedan hösten 2012 bidragit med kommentarer och rekommendationer i processen för framtagandet av den svenska biståndspolitiska plattformen. Vi har även deltagit flitigt i den organiserade dialogprocessen för aktörer inom global hälsa, som samordnas av UD. I den nya plattformen som regeringen lade fram till riksdagen i mars 2014 ligger tillgång till rent vatten och grundläggande sanitet som önskade resultat under delmål 4 'Förbättrad Grundläggande Hälsa' (totalt 6 delmål). Att vatten och sanitet finns med, med en tydlig koppling till grundläggande hälsa är en stor markering för den ökade prioritering som frågan fått och förståelsen från svenska beslutsfattarens sida, att vatten och sanitet är en förutsättning för hälsa och social och ekonomisk utveckling.

Vatten och sanitet i den globala utvecklingsagendan efter Milleniemålen (Post2015)

WaterAid internationellt har genom medverkan och inspel till olika typer av nationella formella och informella dialoger och processer världen över under året fortsatt arbetet för att vatten och sanitet ska få en central plats i den nya globala utvecklingsagendan som ska komma efter Milleniemålen slut 2015 (Post2015). WaterAid Sverige har delat med sig till UD, Sida, riksdagsledamöter och

organisationer i civila samhället av vår forskning, analys och erfarenhet kring hur vi ser att vatten, sanitet och hygien är grundläggande i arbetet mot fattigdomsbekämpning och för hållbar utveckling. WaterAid Sverige har även bidragit till WaterAids globala påverkansarbete genom att arbeta med representanter för den svenska regeringen i olika internationella beslutsprocesser samt bidra till det globala påverkansarbetet. Den svenska positionen för Post2015 som offentliggjorts under året består av 10 prioriterade målområden. Ett av dessa är "Integrerad vattenförvaltning och hållbart vattenanvändande", med särskilt fokus på tillgång till rent vatten och grundläggande sanitet.

I love Toa- Kampanj för att lyfta sanitetskrisen bland allmänheten

Som en del i vårt arbete med att öka förståelsen för hur viktigt det är med sanitet för människan och för fattigdomsbekämpning, lanserade WaterAid Sverige under hösten 2013 en kampanj under namnet "I Love Toa" i samband med Världstoalletedagen den 19 november. Vi fick 10 kändisar att dekorera varsin vanlig toalett som sedan ställdes ut i en av Stockholms modegallerior under 1 vecka och allmänheten fick rösta på sin favorit digitalt. Utställningen med de designade toaletterna blandades med information om sanitetskrisen. Över 11 000 röster kom in och kampanjen lyftes i olika lokala och nationella medier. Kampanjen blev även nominerad till det internationella PR priset Sabre Awards.

Rent vatten, sanitet och hygien in i Svenska vardagsrum

WaterAid Sverige har fortsatt att lyfta olika dimensioner av vatten- och sanitetsfrågan i olika typer av media för att engagera den svenska allmänheten. Vi skrev tillsammans med flera utvecklings- och vatten organisationer en debattartikel om sanitetssituationen som publicerades i SVT Debatt på Världstoalletedagen den 19 november. Vi var även i år med och informerade om frågan i 2013 års satsning av Musikhjälpen som i år hade temat "alla tjejer har rätt att överleva sin graviditet". Att miljontals kvinnor mister sina barn innan födseln på grund av den tunga och farliga bördan att hämta vatten illustrerades med att WaterAid Sveriges generalsekreterare bar in en 25 liters dunk med vatten på ryggen i buren under direktsändning. Samma dunk och generalsekreterare gästade även TV4 nyhetsmorgon den 22 mars på Världsvattendagen, där vi lyfte det faktum att 748 miljoner människor fortfarande saknar tillgång till rent vatten och hur detta påverkar deras möjlighet till att komma ur den extrema fattigdomen.

Kronprinsessan Victoria – Beskyddare av WaterAid besöker Tanzania och ser effekten av vårt arbete på plats

Inför Världsvattendagen 22 mars 2013 var Kronprinsessan på besök i byn Kigambone utanför Dar es Salam i Tanzania och fick då prata med de boende om hur deras liv förändrats efter att WaterAid tillsammans med lokala partners arbetat med ett sanitetprojekt som även ledde till energitillförsel i form av biogas. Kronprinsessan följdes av ett tiotal svenska journalister som på olika sätt rapporterade om besöket i sina medier rakt in i de svenska vardagsrummen.

Hållbarhet och uppföljning av vårt arbete

Vi jobbar kontinuerligt för att säkerställa hållbarheten av vårt arbete. Under året har studier pågått i våra landsprogram runt funktionaliteten och användande av vatten, sanitet och hygien faciliteter som vi byggt genom våra partners- detta inkluderar val av teknisk lösning, tillgänglighet av reservdelar, ägarskap och management från det lokala samhället och tillgänglighet av extern support. Dessa studier görs ett, tre, fem och tio år efter det att faciliteterna är byggda och medverkar till att vi kan säkerställa service, konstant kan förbättra våra metoder och val samt dela våra erfarenheter.

Som väntat ger dessa studier oss värdefull information. I Madagaskar så undersöktes 131 samhällen där vi arbetet och, av de 369 vatten källor som tittades på så var 96 % fungerande. Dock så noterades att bara 21 % av familjerna praktiserade handtvättning med tvål och bara 46 % använde en säker latrin. Data som detta kommer att vägleda oss när vi planerar våra insatser för framtida år och i detta fall så kommer vi att öka insatserna när det gäller hygien insatser så att effekterna av säkra vattenkällor och latriner maximeras.

Förvaltning - Styrelsen

WaterAid Sverige leds av en styrelse sammansatt av nio ledamöter som har sammanträtt 4 gånger under verksamhetsåret. WaterAid Sveriges styrelse upptar inga arvoden utan arbetar helt ideellt.

Ordförande för styrelsen under året 2014 var Peter Örn. WaterAid Sveriges styrelseordförande sitter även i styrelsen för WaterAid international som leder federationen.

Övriga styrelseledamöter 2014; Lena Treschow Torell (*Vice ordförande*), Christina Jutterström, Thomas Blomqvist, Harriet Wallberg Henriksson, Christina Knight, Torgny Holmgren, Sven-Erik Skogsfors, Johan Rockström.

För detta verksamhetsår har WaterAid Sverige givit BDO Mälardalen AB i uppdrag att revidera verksamheten, där ansvarig revisor är Auktoriserad revisor Margaretha Morén.

Personal

WaterAid Sverige har sitt kontor i Stockholm där det vid verksamhetsårets slut arbetade 6 heltidsarbetande, 2 deltidsarbetande plus generalsekreteraren som leder organisationen och rapporterar till styrelsen, som är organisationens beslutande organ.

WaterAid globalt har nära 800 medarbetare med närmare 65 % av dessa i våra 26 landsprogram.

Målen för verksamhetsåret 2014 (1 april 2014 - 31 mars 2015)

De relevanta globala målen för verksamhetsåret 2014 som WaterAid Sveriges insamlings och påverkansarbete ska bidra till är;

Mål 1- Vi ska förespråka och säkerställa fattiga samhällens rätt till rent vatten, sanitet och hygien

- Att nå 2 miljoner människor med rent säkert vatten (71 % på landsbygden, 20 % i städer och 9 % i småstäder)
- Att nå 3,6 miljoner människor med sanitet (73 % på landsbygd, 15 % i städer och 12 % i småstäder)
- Att arbeta aktivt med ökad kunskap i intimhygien (menstrual hygiene) i 15 av våra landsprogram
- Att öka vår hållbarhet genom att genomföra post-implementation studier i Bangladesh, Malawi, Mali och ytterligare tio länder.

Mål 2 – Vi ska stödja regeringar och service providers i att utveckla deras kapacitet att leverera rent vatten, sanitet och hygien

- Att förbättra pro-poor stadsplanering för vatten, sanitet och hygien genom att genomföra studier i Maputo, Lagos, Kinshasa och Lusaka
- Att förespråka bättre investeringar för WASH genom att effektivt arbeta med påverkansarbete på "The African Conference on Sanitation and Hygiene) som ska ge resultat i att man ser tydliga förbättringar i framsteg.

Mål 3 – Vi ska förespråka vikten av rent vatten, sanitet och hygien i hållbar utveckling

- Att förespråka för universell tillgång till rent vatten och sanitet till 2030 som ett specifikt mål inom ramen för Post 2015 agendan.
- Att positionera vatten, sanitet och hygien som nyckelåtgärder för barns överlevnad och hälsa.

Mål 4- Vi ska fortsatt utvecklas som effektiv global organisation

- Att säkerställa att vår globala plan är finansierad.
- Att effektivt bidra till effektiv koordinering och samarbete mellan WaterAids olika nationella organisationer.